

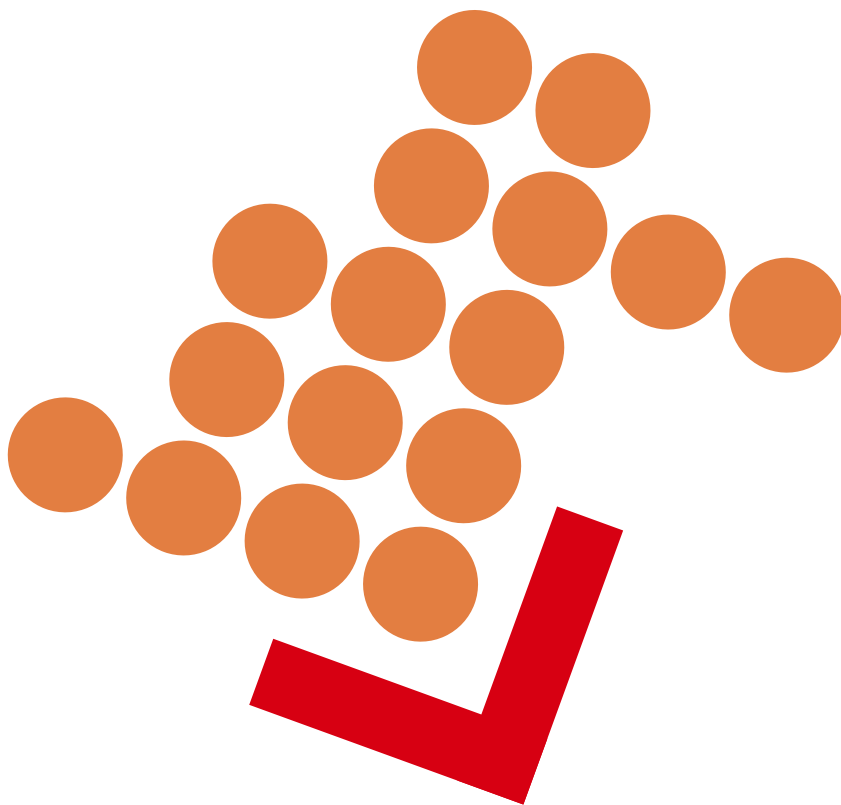
i samarbete med

S·KVINNOR

Ett jämställt arbets- och familjeliv

Ett jämställt arbets- och familjeliv – värt att slåss för!

Vilka möjligheter vi har att leva våra liv bestäms av många olika faktorer. Två av de mest avgörande är vilket kön vi har och vilken klass vi tillhör.

Det ställs olika förväntningar på oss utifrån kön. Som kvinnor förutsätts vi ha huvudansvar för barnen och utföra obetalt arbete i hemmet. Det försvagar kvinnors position i arbetslivet. Är vi män förutsätts vi vara familjeförsörjare och familjesituationen får inte påverka på arbetet. Det gör att arbetslivets villkor utformas olika för kvinnor och män.

Möjligheten till inflytande och utveckling i arbetslivet beror på var på arbetsmarknaden man befinner sig. Den som har låg lön har oftare otrygg anställning, förslitningsskador och små möjligheter att påverka sitt liv och sin arbetssituation än den som har hög lön.

OLIKA PROBLEMBILDER GER OLIKA LÖSNINGAR. För oss är klass och kön helt sammanflätade. Det handlar om att förändra fördelningen av ansvaret för hem och barn och att skapa bättre villkor för alla i arbetslivet. Och precis som all annan politik – vad man tycker ska förändras och hur – beror på vilket perspektiv man har. Det är en fråga om ideologi, en fråga om höger och vänster.

KOLLEKTIVAVTAL OCH STARKA SOCIALFÖRSÄKRINGAR GER GRUNDEN. För att minska klyftorna i samhället och för att skydda alla löntagare är kollektivavtalen och socialförsäkringarna grundläggande. Avtalens syfte är att ingen ska tvingas att ta arbete med en lägre lön än någon annan som utför motsvarande arbete. Det skyddar alla och blir så också ett skydd mot lönediskriminering utifrån kön. De inkomstrelaterade socialförsäkringarna stärker kollektivavtalsmodellen genom att människor under en omställningsperiod i livet, som vid arbetslöshet, kan behålla en bra levnadsstandard. Man hamnar inte i fattigdom som tvingar individen till att ta ett arbete för svältlön eller ett med mycket dålig arbetsmiljö.

Avgörande områden för ökad jämställdhet och jämlikhet

Det finns några avgörande områden där mäns och kvinnors villkor skiljer sig markant. Löner är ett sådant område, där arbetsmarknadens parter måste ta ansvaret för att ändra på förhållandet att kvinnor tjänar mindre än män.

För att öka jämställdheten och jämlikheten krävs flera förändringar i både arbetslivets villkor och familjepolitiken. De tillsammans bidrar till att skapa lika förutsättningar för kvinnor och män i såväl arbetslivet som i familjelivet.

TRYGGARE ANSTÄLLNINGAR. Idag är ungefär var sjunde anställning tidsbegränsad och mycket vanligare bland kvinnor än män. Av de kvinnor under 30 år som är medlemmar i LO-förbund är var tredje anställd på visstid. Det innebär svårigheter för den egna försörjningen, och minskar dessutom möjligheterna att utvecklas i arbetet och att påverka dess innehåll. Ökad trygghet är en grundsten för ett jämställt arbetsliv. *Vårt krav är att Lagen om anställningstrygghet skärps, så att antalet ofrivilliga visstidsanställningar minskar.*

RÄTT TILL HELTID. Drygt 170 000 kvinnor arbetar ofrivillig deltid. Deltidarbete är vanligast bland grupper som redan har de lägsta lönerna. Många har, trots arbete, inte en lön som det går att leva på. Sett ur ett livsperspektiv leder det till att kvinnor får en lägre pension än män. *Vårt krav är att rätten till heltid stärks genom lagstiftning.*

INDIVIDUALISERA FÖRÄLDRAFÖRSÄKRINGEN. Den enskilda familjens val påverkar alla kvinnor och alla mäns ställning på arbetsmarknaden och som föräldrar. Ett viktigt steg för ett mer jämställt föräldraskap och arbetsliv är att öka individualiseringen av föräldraförsäkringen. Det minskar arbetsgivarens möjlighet att särbehandla kvinnor på grund av deras huvudansvar för hem och barn. *Vårt krav är att en tredjedel av föräldrapenningen ska vara vikt åt vardera föräldern.*

EN UTVECKLANDE ARBETSMILJÖ. Ohälsa i samband med arbete hänger samman med klass och kön. Oavsett om LO-förbundens kvinnor arbetar i privat eller offentlig sektor bär de den största risken att bli sjuka eller skadade i sitt arbete. Obekväma arbetstider, arbetsuppgifter som leder till belastningsskador och stressrelaterad ohälsa är mycket vanligt bland LOs kvinnor. I dagens arbetsliv saknar många av dem inflytande över sin arbetstid och sitt arbete som ofta måste utföras under ständig stress och fysisk belastning. De har också den minsta tillgången till företagshälsovård. *Våra krav är kvalitetssäkrad och obligatorisk företagshälsovård, snabbare och bättre rehabilitering, ökat inflytande över bemanning och arbetsorganisation. De offentliga arbetsgivarna måste vara föregångare och bli mönsterarbetsgivare.*

Vad tycker moderaterna?

Numera verkar moderaterna vilja framstå som det mest löntagarvänliga partiet. Men om de verkligen har ändrat sig i frågor som är avgörande för att uppnå lika villkor för kvinnor och män återstår att se. För att få reda på det ställer vi fem frågor till moderaterna:

- Vad vill moderaterna göra åt de ofrivilliga deltidsanställningarna?
- Har moderaterna ändrat sig i fråga om LAS eller vill man fortfarande göra anställningarna än mer otrygga?
- Hur vill moderaterna öka jämställdheten om man inte vill ha några ”pappamånader” i föräldraförsäkringen?
- Stöder moderaterna att löntagarna får ett ökat inflytande över bemanning och arbetsorganisation?
- På vilket sätt anser moderaterna att individen stärks i arbetslivet genom att ersättningsnivåerna i socialförsäkringarna sänks och möjligheten att teckna kollektivavtal försvagas?

Det handlar om villkor som är avgörande om vi vill öka jämställdheten och jämlikheten. Villkor som påverkar inte minst kvinnors möjligheter till ökad trygghet i arbetslivet och till en lön som det går att leva på.

Vi kommer att göra allt vi kan för att få raka, tydliga svar. För vi tycker att löntagarna i Sverige har rätt att få besked före valdagen 2006.

Ulla Lindqvist
Andre vice ordförande
LO

Nalin Pekgul
Förbundsordförande
S-kvinnor